

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglašni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popusti.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za izvozništvo letno 60 Din.
Števil. rač. poštna hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 1. oktobra 1939.

ŠTEV. 29.

Zaton Poljske

Četrtek, 21. septembra.

Med Italijo in Grčijo je prišlo, po dokaj napetem razmerju v zadnjem času, do pomirjenja. Obe državi sta odpoklicale svoje čete z albanske meje.

Sklenitev novega balkanskega pakta, je po pisanju rimskih časopisov, na vidiku. Ta pakt naj bi tesno med seboj povezal Madžarsko, Jugoslavijo in Grško ob tesnem sodelovanju z Italijo. Takšna zveza bi po mnenju istih listov samo utrdila nevtralnost stališče balkanskih držav.

V Italiji smatrajo, da je z vkorakanjem ruskih čet na Poljsko nastopil odločilen trenutek za vso Evropo. Kakor prej, tako tudi sedaj s podvojeno silo nadaljujejo z mirovnimi prizadevanji.

Poljski odpor še vedno ni strt. Severozapadno pri Kutnu ob reki Bzuri divjajo strašni boji. Poljaki so odbili celo vrsto sovražnih napadov in dosegli precejšnje uspehe. Nemških letalskih napadov je manj, ker so Nemci odposlali svoje letalske sile proti nemško-francoski meji.

Na Madžarsko je doslej pribežalo iz Poljske 15.000 civilistov in več vojaških oddelkov, ki so bili takoj razoroženi in odposlani v notranjost države.

Letonsko mejo je prekoračil neki poljski polk v polni bojni opremi. Orožje so zaplenili, vojaštvo pa internirali.

Nemci poročajo, da so pri Kutnu, kjer se je bila ena izmed največjih bitk, uničili najmočnejšo sovražno vojsko v zgodovini sveta. Število ujetnikov je znašalo samo ob reki Bzuri 105.000 mož. Zaplenjeni vojaški material je ogromen.

Poljsko vojno pristanišče Gdinj, za katero so se bili ogorčeni boji, so slednjič zasedli Nemci.

Slovaška vlada je proglasila splošno mobilizacijo. Slovaške čete bodo odposlane na Poljsko, kjer bodo zamenjali nemško vojaštvo ter se bodo borili v prvi vrsti proti poljskim četnikom.

Nemška vojaška delegacija je odpotovala v Moskvo, da se posvetuje z rusko vlado o vseh vprašanih, ki zanimajo Rusijo in Nemčijo na Poljskem.

Rusija je vpoklicala pod orožje nove rezerviste.

Vedno bolj se razširjajo vesti, da namerava Rusija zasesti Litvo, Letonsko in Estonsko.

Okoli Aachena, ki je v bližini francoske meje, zbirajo Nemci velike množine vojaštva in vojnega materijala. Baje je zbranih tam že okoli 1500 do 1800 nemških bombnikov.

Razširile so se govorice, da bo Nemčija znova napadla Belgijo, kakor, za časa svetovne vojne ter da bo skušala na ta način napasti glavno francosko silo od strani, da bi tako razbremenila njen pritisk na Siegfriedovo črto.

Angleški vojni minister je prispel v Paris na važen posvet s francoskimi politikami in vojaškimi strokovnjaki.

Petek, 22. septembra.

Predsednika rumunske vlade Armanda Calinesca so v Bukarešti ustrelili pristaši razpuščene „Železne garde“. Atentatorji so napadli predsednika vlade v popoldanskih urah sredi prestolnice, ko se je peljal v svojem avtomobilu. Ubili so ga z 11 strelji. Armiranih je bilo šest atentatorjev, dva pa sta na begu izvršila samomor.

Z atentatom v zvezi so odkrili v krajih ob rumunsko-poljski meji zaroto, katere namen je bil, priključiti vso rumunsko obmejno pokrajino Nemčiji, čim bi se nemške čete pojavile na rumunski meji. Ta načrt pa so preprečili Rusi.

Nemci so doslej ujeli, kakor sami poročajo, okoli 250.000 Poljakov, 320 topov in 40 bojnih voz.

Varšavska posadka se še vedno junaško brani in odbija napad za napadom. V vzhodnih predmestjih Varšave so celo izvojevali veliko zmago nad Nemci. Nemška letala so hudo bombardirala mesto, porušili mnogo stavb in ubili na stotine ljudi. Po ameriških cenitvah brani prestolnico deset poljskih divizij.

Ruska vojska je zasedla vso bivško poljsko-rumunsko mejo. Prav tako so ruske čete zasedle vso mejo napram Madžarski v bivši Podkarpatski Rusiji.

Vse poljske oficirje in vojaške, ki so prišli na rumunsko ozemlje, so oblasti razorožile. Na zahtevo Nemčije je rumunska vlada določila predsedniku poljske republike Moscickemu in članom vlade, ki so pribežali na njeno

ozemlje, bivališča, ki jih ne smejo svojevoljno zapustiti, da jim prepreči vsako politično delovanje na rumunskem ozemlju.

„Tudi če bi bila Poljska sedaj premagana, bo takoj po zmagi spet obnovljena“. To zatrjujejo vodilni angleški in francoski politiki.

Sobota, 23. septembra:

Med nemškim in ruskim vojaškim odposlanstvom je prišlo do sporazuma glede začasne meje na zasedenem Poljskem. Tako bodo Rusi zasedli do Varšave in tudi bogati gališki petrolejski vrelci so brez izjeme v ruski posesti. Izgleda, da bo ta začasna meja tudi ostala. Važno je dejstvo, da se Rusi z določitvijo nove meje pojavljajo na Karpatih, od koder se ne bodo dali več pregnati. To ustvarja v srednji in južni Evropi docela nov položaj. Končna slika je sledeča: Rusi so dobili skoro brez bojev tri petine nekdanje Poljske, a Nemci pa z ogromnimi žrtvami le dve petini in to še brez petrolejskih vrelcev, katerih si je najbolj želela, ker jih silno rabi.

Prve ruske čete so se v četrtek pojavile na madžarski meji.

Poljski general Sosnonski, ki se bori na jugu Poljske, se namerava proglasiti za poljskega diktatorja in osnovati novo poljsko vlado. Ta vlada naj bi prevzela oblast v še nezasedenem ozemlju in nadaljevala borbo proti osvajalcem.

Poveljnik ruske vojske Voroišov bo v kratkem odpotoval v Berlin, na sestanek z nemškimi vojaškimi krogi.

„Italija bo gotovo storila vse, da ohrani mir vsaj v Sredozemlju in na evropskem jugovzhodu, kakor kažejo že sama njena prizadevanja za čim pristrčnejše sodelovanje z Grčijo in Jugoslavijo.“ To pišejo budimpeštanski časopisi.

Vsa Romunija je pod silnim vtisom zavrtnega zločina nad predsednikom vlade Calinescom. Naslednjega dne po atentatu, so orožniki ujete morilce pripeljali na kraj kjer so izvršili zločin. Neki polkovnik je prečital obsodbo. Sedem morilcev je bilo nato ustreljenih. Ustrelil jih je po vrsti neki orožniški oficir. Trupla ustreljenih morilcev so ležala na ulici 24 ur, nakar so jih pokopali.

Na zapadnem bojišču so francoske čete izvojevale nove krajevne uspehe.

Nedelja, 24. septembra:

„Italija je pripravljena podpreti vsako akcijo, ki stremi za obnovitvijo miru, želi pa, da Francija in Anglija ne priznata samo stanja, ki ga je ustvarila na Poljskem Rusija, temveč tudi stanje, ki si ga je priborila Nemčija.“ Na to Mussolinijevo mirovno izjavo pa so odgovorili Angleži, da vojna s propadom Poljske ni končana in da se Anglija in Francija ne smatrata odvezane svojih obveznosti in da bosta vojno nadaljevali.

Rusko vojno poročilo pravi, da so v času od 17. do 21. septembra ujeli skupno 120.000 poljskih oficirjev in vojakov ter zaplenili 380 topov, okrog 1400 strojnic in mnogo drugih vojnih potrebščin.

Bivši vrhovni poveljnik nemške vojske general Fritsch je padel v boju pred Varšavo.

Na Madžarsko je pribežalo iz Poljske že okoli 100.000 oseb, večinoma vojaštva. Vse ceste do meje so natrpane s transporti. Prebivalstvo sprejema poljske begunce zelo gostoljubno.

Madžarska je spet obnovila diplomatske odnose z Rusijo.

Francoski in angleški vojaški krogi pričakujejo, da se bo v kratkem začela velika nemška ofenziva na zapadni fronti. Francozi dovažajo na mejo neprestano nova ojačenja, predvsem kolonialne čete. Francozi pričakujejo, da bo nemška vojska prodrla preko Holandske in Belgije.

Črede po več tisoč prašičev ženejo francoske čete pred seboj z namenom, da prašiči, ki rijejo po zemlji, sprožijo od Nemcev nastavljen mine pred Siegfriedovo črto. Prašiči, ki pri eksplozijah poginejo, pa tudi niso docela izgubljeni, ker jih posebni oddelki takoj zakoljejo in odpremijo v vojaške kuhinje v zaledju.

Ponedeljek, 25. septembra:

Balkanske države vedno bolj odločno poudarjajo svojo nevtralnost, pripravljene, da jo branijo z vsemi sredstvi. Veliko oporo v tem prizadevanju jim nudi Italija, ki si prizadeva, da prepreči razširjenje sovražnosti na druge države in ki, kakor kaže, tudi sama ne misli na vstop v vojno.

(Nadaljevanje na 2 strani.)

M. Sobota, dne 26. septembra 1939.

Spričo vojne vihre, ki je zajela evropsko celino in ko ni še izgledov, da bi se sprti narodi sestali, da s pogajanji odstranijo nastale ovire, se tudi nevojskujočih držav polasča nemir pred negotovo bodočnostjo. Značilen članek o tem prinaša „Gospodarska sloga“ pod naslovom „Vojna in kmetska gospodarska politika“. Ker se vsebina članka nanaša v marsičem tudi na naše razmere, zato ga prinašamo našim čitateljem v presojo in ravnanje.

„V Evropi je nastalo vojno stanje. Vojske najkulturnejših in največjih narodov streljajo en na drugega, obsipajo se z bombami in granatami, uničujejo mesta in polja ter vse, kar je ustvarila ljudska roka z marljivim delom. In že se je pokazalo, da ta človeška nesreča ne bo kratkodobna. Vlade bojujočih se držav predvidevajo dolgo trajanje vojne in sicer za tri leta in temu prilagodujejo svoje gospodarstvo. Hrvati smo potom svojega političnega vodstva, jugoslovanska vlada pa tudi službeno, izjavila svojo nevtralnost.

Mi smo pristaši miru, ker tuje ga nočemo, niti ne zahtevamo. Ne bomo pa tudi dali svojega. Pripravljani smo dati za svojo domovino svoja življenja. Zato moramo biti na straži, kakor vsak svobodni in zaveden narod, ki se zna sam brigati za svojo usodo. Dobro se spominjamo leta 1918. ko je nekaj dni brezvladja in razpustitve hrvatske vojske povzročilo, da smo se morali 20 let boriti zato, da se popravi kar se je zgrešilo tiste dni, a kar se ravno zdaj popravlja. Iz te napake se moramo nekaj naučiti in ne smemo dopustiti, da se ponovi. Stati moramo čvrsto na braniku proti vsakomur, ki bi nam mogel škoditi ali pa nas ogražati. Čeprav smo v strogi nevtralnosti, je gotovo, da bodo vojne razmere vplivale na naše gospodarstvo, če ne zaradi drugega, pa zaradi naše zunanje trgovine. Mi uvažamo iz bojujočih se držav razne proizvode, gotovo blago in surovine, posebno pa tkanine. V bojujoče se države pa izvažamo les in naše kmečke proizvode. Dogodilo se bo, da ne bomo mogli tako lahko uvažati kot smo dosedaj, pa tudi naš izvoz bo naletel na težave. Tega se moramo zavedati in napraviti za naše gospodarstvo potrebne zaključke. To pomeni, da se v bodoče, za dobo treh let, ali pa tudi dalj, moramo manj naslanjati na inozemstvo ter moramo razviti naše gospodarstvo tako, da svoje glavne življenske potrebščine dobimo na našem področju. To misel je treba izvesti strogo in dosledno, do zadnjega kmečkega gospodarstva.

Vsak kmečki gospodar naj se briga v prvi vrsti, da si hrano in vse ostalo, kar potrebuje v hiši,

Nadaljevanje s 1 strani

Sovjetska Rusija, bo po vsem dosedanem sodeč, kar najbolj izkoristila položaj in razširila svoj vpliv v Evropi. Baš to pa bo, kakor sodijo, v največji meri vplivalo tudi na bodoče odnose med Rusijo in Nemčijo.

Na zapadni fronti dosedaj še ni prišlo do kakih večjih spopadov. Francozi in Angleži nočejo brez potrebe žrtvovati svojih vojakov in se omejujejo zgolj na lokalne akcije, vendar pa jim je že v prvih treh tednih uspelo, da so prenesli bojišče na nemško ozemlje.

Varšava se še vedno junaško brani, kljub srditim nemškim napadom. Trenutno poročilo pravi, da nemška artilerija že 24 ur neprestano obstreljuje mesto. Cenijo, da je bilo samo v enem dnevu ubitih okoli 1000 civilistov. Tri bolnišnice so bile popolnoma porušene.

70 divizij, to je poldrug milijon nemških vojakov je do sedaj zbranih na francoski meji, kjer se je pričela pričakovana nemška ofenziva.

Angleži so ustavili na odprtem morju že nad 200 nevtralnih ladij in zaplenili vse za Nemčijo namenjeno blago.

350 članov Železne garde, iz katerih vrst so prišli atentatorji romunskega ministrskega predsednika Calinesca, je bilo že ustreljenih.

preskrbi na svojem posestvu. To velja zlasti za preskrbo obleke. Zato naj vsak seje čimveč lana in konoplje, ker bo to potreboval ne samo za svojo družino, ampak tudi za prodajo. Isto velja za volno.

Druga skrb nam mora biti, da v vasi čimbolj organiziramo medsebojno pomoč, sodelovanje in pomaganje, da bi se vas v primeru potrebe mogla sama oskrbovati, bratsko in sosedsko. Isto velja za naša mesta, ki se morajo pobrigati za mestno prebivalstvo, da ne bo stradalo. Organizirati moramo izmenjavo dobrin iz krajev, ki se sami ne morejo oskrbovati in drugih, ki imajo viške. Paziti moramo, da nam trgovci ne izvozijo preveč naših proizvodov v tuje države, pa da bi potem sami trpeli pomanjkanje v domovini in stradali zaradi pohlepa po dobičku. Zato moramo posvetiti več pozornosti domačemu prebivalstvu in našim narodnim potrebam kakor pa izvozu.

Nove vojne razmere bodo privedle do tega, da bodo morali dobro in smiselno organizirati naše narodno gospodarstvo. V kolikor mi tega ne bi storili, bi se moglo zgoditi, da nas drugi, tujci, prehitijo. Zato moramo hitro na delo. Mogoče bo zato v vojnem zlu nekaj dobrega“.

Važni sklepi vlade

Ministrski svet je v načelu sprejel načrt uredbe o pobijanju draginje. Uredba obsega celo vrsto predmetov, katerih cene bodo kontrolirane. Pod to uredbo bodo spadale vse življenske potrebščine, jedila, pijače, za tem hrana za živino, obleka, obutev, kurjava razsvetljava, poljedelsko orodje in sredstva za poljedelsko proizvodnjo, pogonski material, gradbeni material, stanovanja in lokali ter vse vrste predmetov, ki so potrebni ter ne predstavljajo razkošja.

Cena soli se zniža in sicer cena živinski soli od 1.25 din na 50 par, cena soli za ljudsko prehrano od 2.50 na 1.50 din, mor-

da celo na 1 din. O tem bo prihodnje dni izdana posebna uredba. Ministrski svet je nadalje sklenil, da bodo družine obveznikov, ki so pozvani na vojaške vaje in ki nimajo sredstev za vzdrževanje, dobile potrebno državno podporo.

Ministrski svet se je postavil tudi na stališče, da se prav tako vsem poljedelcem, ki bi morali oddati svojo živino na razpolago vojski, vsa ta živina plača.

Končno je ministrski svet na predlog notranjega ministra Mihalčiča sprejel uredbo, s katero bo lahko odstavljali občinske odbore in predsednike občin, odnosno postavljali komisarje za mesta Belgrad, Zagreb in Ljubljano.

Našim sezoncem

in njihovim svojcem v vednost (na znanje).

Z merodajnega mesta je prišla Zveza poljedelskih delavcev v Murški Soboti vest, da je nemška vlada po prizadevanju naših merodajnih oblasti dovolila pošiljanje denarja preko banke „Verechnungskasse“ v Berlinu, tudi tistim delavcem, ki so ilegalno brez potnih listov prekorčili mejo in odšli na delo v Nemčijo. In sicer vsi brez izjeme po 40 RM mesečno. Dalje smejo vsi delavci brez izjeme, nahajajoči se v Nemčiji, vzeti s seboj čez mejo 10 srebrnih RM, ki jih bo Jugoslavensko bankarsko društvo d. d. v Mariboru in na Jesenicah in Putnik odkupovalo po 10.— Din. Prosimo vse svoje, ki imajo ljudi v Nemčiji, da jih o tem obveste, ko jim bodo pisali.

Zveza poljedelskih delavcev v Murški Soboti.

Prvenstvo Sobote v tenisu

Tenis sekcija S. K. Mure razpisuje prvenstvo M. Sobote v moškem in ženskem singlu. Tekmovanje bo v soboto, dne 30. t. m. popoldne in v nedeljo, dne 1. oktobra ves dan. Način tekmovanja bo objavljen naknadno. Prijave sprejema do 29. t. m. načelnik sekcije g. Nemeč Ludvik. Prijavnine ni.

V nedeljo, dne 1. oktobra

vsi na veliko gasilsko tombolo, ki se bo vršila ob vsakem vremenu na dvorišču g. Jakiša Evgena (ob glavni cesti) v Fokovcih ob pol 13. uri.

10 glavnih dobitkov je razvidnih na izdanih plakatih, razen tega pa so še mnogi manjši dobitki, ki bodo vsakega zadovoljili. Karte so samo po 2 Din. Ne pustite mimo te tembole, da se je ne bi udeležili!

Po končani tomboli se bo na istem prostoru vršila velika gasilska veselica v režiji gostilničarja g. Varga Kolomana iz Prosenjakovcev.

Mimogrede omenjamo, da bo istega dne predpoldne ob 10. uri na šoli v Fokovcih služba božja, katero bo opravil g. Lepoša Štefan iz Šalovcev, ki se je nedavno vrnil iz Nemčije, kjer je bival nekaj časa med našimi izseljenci z namenom, da je imel zanje pridige v slovenskem jeziku.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
Nemeč J., M Sobota.

Dogodki doma:

Državne oblasti so kaznovale razne prišepetalce, ki raznašajo, v zvezi z dogodki po svetu, najbolj neumne vesti z namenom, da ustvarjajo med lahkovernimi ljudmi strah in razburjenje. Naša država je že ponovno slovesno izjavila, da hoče v vojni ostati nevtralna. Tako so rekle tudi vse druge male države, ki pa so svoje meje dobro zavarovale. Časi so namreč taki, da je tudi nevtralnost treba zavarovati in meje zastražiti, ker se sicer lahko zgodi, da se dogodki lahko prevalijo na naše ozemlje.

Hrvatski ban je razrešil dolžnosti zagrebškega župana, podžupana ter ves zagrebški občinski svet. Na mesto teh je bil imenovan komisar.

V Krupuju je bila svečana proslava 25 letnice slavne bitke na Mačkovem kamnu, ki je bila kmalu po bitki na Ceru, kjer je bila tako strahovito poražena nekdanja avstrijska vojska.

Ker se je v zadnjem času zgodilo več incidentov, ki so jih povzročili ljudje z namenom, da škodujejo ureditvi razmer in pravičnega reda v Banovini Hrvatski, je ban dr. Šubašič prepovedal vsa javna zborovanja v lokalih in na prostem.

Prometni minister je napovedal, da bo že v kratkem lahko dal izjavo o izgradnji železniške zveze na južni Jadran. Opozoril je tudi na veliko skrb, ki jo nalaga dejstvo, da so naše železnice danes tako obremenjene, kakor niso bile še nikdar.

Socialistični delegati iz vseh večjih in pomembnejših krajev naše banovine so imeli v Celju sestanek, na katerem so soglasno sprejeli resolucijo, ki zahteva obnovitev socialistične stranke, kar naj se izvrši v zvezi s socialisti v ostalih delih države.

Uredba o prenosu državnih kompetenc na bansko oblast v Zagrebu, je po vesteh nekaterih hrvaških listov baje že podpisana.

Policijska uprava v Belgradu je prepovedala sprejemanje tujih radijskih vesti v javnih lokalih, na ulicah in trgih ali pri odprtih oknih zasebnih stanovanj. Slično uredbo, ki je velike važnosti glede na nevtralnost naše države, je izdal tudi hrvatski ban.

Da se zavračajo izmišljene vesti in da preprečijo s hujkanjem razbiti slogo hrvatskega ljudstva, je imela Hrvatska seljačka stranka preteklo nedeljo 120 sreskih sestankov, na katerih so zbranim množicam govorili bivši narodni poslanci.

Za potovanje v in iz Nemčije je potreben zopet vizum.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v petek, dne 29. IX. ob 20.30 uri
v soboto, dne 30. IX. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Velefilm

„Povratek v zori“ (Retour a L'Aube)

Pierre Dux Danielle Darrieux
Jacques Dasmueil Raymond Cordy

Veličastno filmsko delo o lepi, mladi ženi, ki vživa pravo ljubezen le malo časa; njena velika žrtev in tih povratek v vsakdanjo življenje. — Film je posnet po znani noveli sodobne pisateljice Vicki Baum.

V nedeljo dne 1. X. 1939 ljudska predstava ob 11 uri 30 min.

„POVRATEK V ZORI“

Znižane cene: 2—, 3—, 5— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 1. X. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

v ponedeljek, dne 2. X. ob 20.30 uri
v torek, dne 3. X. ob 20.30 uri

VELEFILM

„PATRIOTI“

Bruno Hübler Mathias Wieman
Hilde Körber Lida Baarova

Vzvišeni pojem besede „patriot“ dobi v tem krasnem filmskem delu svojo polno vrednost. Vzbudiva ljubezen mlade Francozinje do sovražnika... Življenje na bojnem področju v letu 1918... Borba med „srcom“ in „dolžnostjo“!!

Dodatek: Najnovejši „Alla-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

FILMI

Povratek v zoro: Anita je žena postajenačelnika v mali vasi. Nekega dne dobi telegram, da ji je umrla teta in da mora v mestu prevzeti zapuščino. Z dobljenim denarjem si kupi večerno toaletno in gre v nek mondanski lokal. Razne nepoznane pijače jo hitro upijajo in ko je že hotela oditi, zagleda mladeniča, ki ga je nekoč vidla na oknu mimo vozečega ekspresa. Sledi mu v hotel a ko najde v svoji torbi briljantno ovratnico, spozna da je njen spremljevalec lopov. Medtem pride policija in mladenič zaman skuša, da bi vsaj njo rešil. Tudi Anita zapro. Veleposestnik iz njenega kraja pa jo reši neprijetnega položaja.

Patrioti: V pomladi leta 1918 so francoski protiletalski topovi sestrelili avion, v katerem je bil nemški oficir Thomann. Slučaj je hotel, da si je rešil življenje in njegova prva misel je bila kako bi zbežal iz sovražnega ozemlja v Nemčijo. Na tleh ležečega ga najde francoska potujoča gledališka družina. Plesalki in pevki Tereziji se ima zahvaliti, da ga ti rešijo. Lepa Francozinja neguje Nemca z pravo materinsko ljubeznijo, kar pa vzbuja zavist in ljubosumnost pri pevcu Charlu, ki ga zasleduje pri slehernem koraku. Baš ko je Terezija priskrbela Thomanu potni list, s katerim mu omogoči mirno življenje v njeni družbi, odkrije Carl kdo je Thomann ter to pove Tereziji. V njej se bije boj med ljubeznijo in dolžnostjo Francozinje. „On pripada meni v sreči in nesreči“ ji je vodilno načelo, ko odvede Thomanna pred vojno sodišče, ki ga pa oprosti suma špijonaže ter ga smatra le za ujetnika.

POSLUŠAJTE VESTI Z

MINERVA

RADIOAPARATI mod. 1940

BREZOBVEZNO PREDVAJANJE

DVOLETNO JAMSTVO

DOLGOROČNO ODPLAČILO

NEMEC JANEZ

MURSKA SOBOTA.

ORION-SACHSENVERK

ZASTOPSTVO.

STROKOVNA DELAVNICA —
POLNENJE AKUMULATORJEV.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Zaroka.** V nedeljo, dne 24. t. m. je zaročil soboški evang. župnik častiti gospod Darvaš Aladar gospodično Krančič Gizelo hčerko uglednega uradnika in posestnika g. Krančič Ludvika iz M. Sobote.

— **Smrt.** V ljubljanski bolnišnici je umrla ga Terezija Pirtošek, mati tuk. vrtnarice gdč. Pirtošekove. Naše iskreno sožalje!

— **Trgovska šola v Murški Soboti** začne z rednim poukom v ponedeljek, dne 2. oktobra ob 8. uri zjutraj. Že sedaj pa se opozarjajo učenci in učenke, naj prinesejo v ponedeljek k začetku pouka s seboj telovadne copate, dekleta pa še črne šolske predpasnike, kakor so običajne v drugih šolah.

— **„Vdova Rošlinka“.** Fantje in dekleta iz D. Bistrice bodo uprizorili v Sokolskem domu v M. Soboti 30. sept. ob 8 uri zvečer najduhovitejšo C. Golarjevo komedijo „Vdova Rošlinka“ s katero so želi po mnogih podeželskih odrih velike uspehe.

SOKOL

Sokolsko društvo Murška Sobotica.
Telovadni urnik

za telovadno leto 1939/40, odobren na seji prednjaškega zbora z dne 22. septembra in velja za vse oddelke do preklica.

Moška deca odd. I. — vodnik Horvat Jože: sredo in petek od 16. do 17. ure.

Moška deca odd. II. (dijaki) — vodnik načelnik Veble Aleksander: torek in petek od 7. do 8. ure zjutraj.

Ženska deca odd. I. (nižji) — vodnica Justin Marija: torek in četrtek od 1/2 11. do 1/2 12. ure.

Ženska deca odd. II. (višji) — vodnica Bračko Antonija: ponedeljek in petek od 14. do 15. ure.

Ženska deca odd. III. (dijakinje) — vodnica Pirtošek Milena: ponedeljek in četrtek od 1/2 8. do 1/2 9. ure zjutraj.

Moški naraščaj — vodnik starosta Velnar Jože: sredo in petek od 17. do 18.30 ure.

Ženski naraščaj — vodnica Mastek Marija: ponedeljek in četrtek od 17. do 18.30 ure.

Člani — vodnik Flegar Franc: torek in petek od 20.15 do 21.30 ure.

Članice — vodnica Celec Irma: ponedeljek in četrtek od 20. do 21.30 ure.

Člani (starejši oddelek) — vodnik načelnik Veble Aleksander: ponedeljek in petek od 19. do 20. ure.

Članice (starejši odd.) — vodnica Mastek Marija: torek in četrtek od 19. 20. ure.

M. Sobotica, dne 24. sept. 1939.

NAČELNIK.

Trgovski lokal

se da v najem v M. Soboti na Lendavski cesti 8. (Preko tovarne Benko.)

Uspeh nabiralne akcije

Uprava prostovoljne gasilske čete v Murški Soboti je dostavila vsem družinam, ustanovam in društvom svojega območja prošnjo za prostovoljni denarni prispevek zaradi ustvarjanja fonda za zidavo gasilskega doma. Naši Sobočani so uvideli potrebo tega stremjenja in so z malo izjemo skoro vsi po svoji zmožnosti darovali v ta fond prav lepe vsote za kar se jim uprava gasilske čete prisrčno zahvaljuje. Onim pa, ki so podpora oklonili, odkrito povemo, da niso ravnali pravilno posebno zato, ker vemo, da je večina takšnih, ki bi z lahkoto vsaj malo vsote darovali. Očitno se ne zavedajo, da jim bo lahko potrebna gasilska pomoč vsak trenutek.

Tovrstno zbirko se je priredilo zato, ker ni gasilska četa priredila v tem letu nobene veselice. S tem se je hotelo prihraniti izdatke za veselico tako od strani četne uprave, kakor udeležencev veselice. Udeleženci bi imeli na veselici gotovo več stroškov nego so na ta način darovali gasilski četi. Uprava bi pa z veselici ne jemala toliko čistega dobička kolikor je zbrala s pobiranjem podpor in tako so na boljšem darovalci in uprava čete.

Ob tej priliki ponovno povdarjamo veliko važnost razvoja gasilstva. Ona mora slediti v svojih napravah in izobrazbi tekočemu času, ki prinaša dnevno novosti v tehnični izpopolnitvi kajti le tedaj bo zmožno z uspehom nastopiti v obrambo zoper neugode posebno pa požara. Podpirati gasilstvo se pravi podpirati sam sebe, ker pripada vsa gasilska oprema in gasilski dom občini, ne pa gasilskemu društvu.

Do leta 1930 je imela gasilska četa malenkostno gotovino. Od tedaj se je začelo intenzivno varčevati in danes razpolaga uprava z okroglo 35.000 dinarjev prihranjenega denarja.

Ta svota ne bo zadostovala za zgraditev prepotrebne gasilskega doma. V to svrhu bo treba še trkati na dobra srca, toda osnova je napravljena in jo je potrebno podpirati toliko časa, dokler ne bo zgrajen moderen gasilski dom, ki naj bo v ponos vsem pripadnikom našega mesta. Z veseljem podpirajte gasilsko organizacijo in z veseljem vstopajte v njo, saj je to organizacija nesebičnih in medsebojno bratskih ljudi, ki ne pripada nobeni politični struji in ki nesebično deluje za vse brez razlike na versko, narodno ali strankarsko pripadnost.

V naslednjem objavljamo imena in svote darovalcev pri čemer pripominimo, da smo morali nekatere darovalce izpustiti, ker so njih podpisali v nabiralnih polah nečitljivo.

Bac Ludvik, hotelir 200 Din;

Po 150—150 Din: Dr. Brumen Toni, advokat, Šiftar Ludvik, tovarnar;
Po 100—100 Din: Dr. Bratina Franc, sreski načelnik, D. Bölc Julius, apotekar, Dr. Pinter Nikolaj, advokat, Arvay Vince, trgovec, Polak Josip, pekarski mojster, Polak Irma, Šiftar Karol, trgovec, Električno podjetje,

Občinska hranilnica, Grajski kino, Hartner Geza, veleposestnik, Nadai Josip, trgovec, Štefanec Franc, mizar, Trautman Aleksander, trgovec, Cvetič Janez, tovarnar, Heklič Štefan, trgovec, Vučak Ludvik, gostilničar, Hirschl in sinovi, trgovina, Domanjko Miroslav, trgovec, Toplak Josip in Vogler Ivan, solastnika slatine v Petanjcih, Kohn Samuel, trgovec, Dr. Valji Aleksander, advokat, Kunaver Joško, privatni uradnik;

Po 50—50 Din: Cvetko Ludvik, privatni uradnik, Mayer Štefan, trgovec, Flisar Rudolf, gostilničar, Kuhar Franjo, trgovec, Horvat Janez, ključavničar, Zdržba obrtnikov, Rituper Alojz, trgovec, Dittrich Gustav ml., klepar. moj., Dittrich — kino, Turk Josip, gostilničar, Brumen Joško, trgovec, Dr. Škrilec, zdravnik, Preis Adolf, trgovec, Dr. Brandieu Silvij, zdravnik, Hahn Pavel, trgovec, Rusanov Igor, privat. uradnik, Sokolsko društvo, Heimer Arnold, trgovec, Hirschl Ferdo, ravnatelj banke, Sraka Štefan, stavbeni mojster, Vukan Geza, mesar, Benkič Janez, gostilničar, Veble, tajnik trg. združenja, Kukel Karol, krojaški mojster, Hahn Izidor, trgovec, Dittrich Franjo, urar, Kardoš Terezija, trgovka, Kološa Josip, vpok. učitelj, Nemeš Nikolaj, živinozdravnik, Pauko Josip in Sidonija, trg. Dr. Šömenova, Horvat Ana, brezalkoh. restavracija, Dobray Vilma, hotelirka, Kemény Marko, mesar in brezalkoh. restavr., Heimer Oskar, zobotehnik, Berger Bela, trgovec, Knes Josip, Frim Ladislav, trgovec, Faflik Viktor, kavarnar, Novaković, carinik v Hodošu, Klepec Vinko, trgovec, Kirbiš Ilona;

Po 40—40 Din: Györfi Mikloš, vrtnar, Koblencer Lajoš, trgovec;

Po 30—30 Din: Štivan Ernest, trgovec, Andersch Josip, drogerist, Flegar Alojzij, Darvaš, izr. kantor, Palfi vdova, Hahn Šamuel, trgovec, Horvat Aleksander (Weiss) trg., Hojer Ludvik, trgovec, Dr. Gregorc Albin, zdravnik, Peterka Rudolf, bančni uradnik, Reesch, fotograf;

Po 25—25 Din: Jarnevič Peter, mizar, Tvrtka Fürst.

(Se bo nadaljevalo.)

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Uredba o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije.

Opozarjamo vse člane na uredbo o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije, ki jo je objavil „Trgovski list“ števil. 107 z dne 25. septembra t. l. Besedilo te uredbe tu ne bomo objavili, pač pa priporočamo članstvu, da to uredbo prečitajo v omenjenem glasilu radi ravnanja, da ne bodo kasneje presenečeni s kakšnimi kazenskimi merami te uredbe. Pripominjamo, da je združenje k tej uredbi zavzelo potrebno stališče obrambe trgovskih interesov o katerih je bila prav živahna razprava na zadnji zvezni seji. Sprejeta je bila resolucija, ki bo predložena vsem merodajnim faktorjem.

Dobra kuharica

se sprejme takoj v službo. Gostilna TURK v Murški Soboti.

SPORT

MURA - ISSK MARIBOR
3:1 (0:0).

Po treh zaporednih neuspehih, kjer je igrala tudi smola veliko vlogo, je morala Mura v nedeljo pomeriti svoje moči z letošnjim prvakom Slovenije ISSK Mariborom. Malokdo je upal v zmago domačih. Toda kljub temu so Muraši zaigrali s tako voljo, da je moral igrati njihov renomirani nasprotnik popolnoma podrejeno vlogo. Pregrupacija Murinega moštva je povsem uspela in v novi postavi bodo lahko Sobočani dosegli prav lepe uspehe.

Že v prvem polčasu je imela Mura igro ves čas v svojih rokah. Napadalcji so si ustvarjali nešteto lepih šans, vendar pa v odločilnih trenutkih niso znali izrabiti lepih prilik. Kljub Murini premoči je ostal prvi polčas neodločen. V drugem polčasu je imelo domače moštvo začetni udarec. Po lepi kombinaciji, ne da bi se kdo od nasprotnikov dotaknil žoge, je dosegel Kukanja z lepim strelom prvi zgoditek za Muro. Nekaj minut kasneje je spet Kukanja izrabil lepo priliko in porinil žogo v nasprotnikov gol. Po izenačenju igri se je sicer posrečilo Mariborčanom znižati rezultat na 2:1, toda Mura je spet prešla v močno ofenzivo in je Kukanja izrabil napako nasprotne obrambe ter je postavil končni rezultat.

V Murinem moštvu so igrane vse formacije prav dobro. V ožji obrambi je rešil Jandl nekaj zelo nevarnih situacij. Čagran je bil zelo zanesljiv in agilen, ugajal je tudi njegov partner Žibrik. Krilska vrata je bila zelo dobra in v glavnem je njena zasluga, da so bili domači ves čas ofenzivni. Po dolgem času je Mura poslala v borbo napad, ki je znal biti tudi pred nasprotnikovim golom nevaren. V tej formaciji je zlasti ugajal neumorni K u k a n j a, ki se je znal boriti za vsako, pa tudi tako brezizgledno žogo.

Sodil je dobro in objektivno g. Veble iz Celja.

Gospodarstvo

Ali se izplača kupičiti živila?

V „Jutru“ je izšel zanimiv in poučen članek pod gornjim naslovom, ki ga ponatiskujemo za naše čitatelje:

Posamezna živila hraniti za daljšo dobo je vedno tvegano. Imeti moramo predvsem za to suh, zračen in hladen prostor. Najvažnejše živilo je moka vseh vrst. Pšenična moka se ohrani najbolje in je stara še izdatnejša in okusnejša, kakor sveža. Seveda mora biti pravilno hranjena in tudi negovana. Če jo damo v vrečo, moramo to vrečo večkrat obrniti, tako, da ni vedno v isti legi. Tudi moramo moko vsaj enkrat na teden zrahljati v vevnico in enkrat na mesec presejati. Moka se strne v kepice; če je na miru, se nekako sesede, kar lahko opazimo že, če jo imamo v prav majhnih količinah, to je par kilogramov v papirni vrečici. Moramo jo večkrat prerahljati in če jo potrebujemo za kakršnokoli pecivo, jo moramo presejati, da se moka prezračuje pri tem, le potem se nam pecivo posreči. Bela moka se s skrb-

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- model 1940 dospeli! boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA M. SOBOTA.

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

no nego ohrani tudi par let. Ržena moka je manj odporna. Ravnati moramo prav tako skrbno z njo, toda ržena rada prej zagreni. V ajdovi moki se zaredijo kaj radi molji in tudi kmalu zagreni, ni varno, da bi se z njo veliko založili. Isto je s koruzno moko, koruznim in pšeničnim zdrobom. V koruznem zdrobu se zaredijo kmalu črvički, če je večkrat ne prevejamo in presejemo. Prav tako je s pšeničnim zdrobom. Prav zato se hranijo ta živila bolje v zrnju in se sproti dajo v mlin, ker je zrnje žita lažje hraniti, kakor mlevke. Tudi žita je treba vedno prevejati in premetati v drugo posodo. Kaše tudi ne moremo dolgo hraniti, ker hitro zagreni, ječmen se ohrani daljšo dobo, tudi leto dni. Pri vseh teh živilih pa velja isto, kakor za moko. Večkrat ga je treba prezračiti, prerahljati in preložiti v drugo posodo ali vreče. Tudi kašo in ječmen je treba presejati, da se pri tem otrese moka, ki se nabere na zrnju in pospešuje črvičnost in grenkobo.

Fižol, grah in leča se dolgo ohranijo, najmanj od ene žetve do druge. Fižol moramo skrbno izbrati, vse smeti in smetljivost izločiti, nato ga hraniti v vrečici ali lesenem zabojčku. Pri leči moramo paziti, da ni zarodek kukca v njej. To je majhen črn hrošček, ki ga včasih opazimo v leči, šele tedaj, ko jo namočimo, toda, če nam je ta škodljivec znan, bomo to že opazili. Lahko eno samo zrnje okuži vso zalogo, ker se hitro razmnožuje. Moramo jo skrbno prebrati, mora tudi oprati in potem dobro posušiti, predno jo hranimo. V grahu se rad zaredi črv. Skrbno je treba pregledati tudi tega od časa do časa in načeta zrnja izločiti.

Riž se ohrani za dolgo dobo. Škodljivec mu je pa tudi kuvec. Toda med rižem ga lažje opazimo in odstranimo, kakor med lečo. Testenine, kupljene, niso dobre niti presveže, niti prestare. V obeh primerih se razkuhajo, stare razpadejo v kropu takoj. Dobro morajo biti zavite, od časa do časa zavoj premeniti ne škodi.

Olje se v oljnatih kantah ali steklenicah v hladnem, a zračnem prostoru dolgo, tudi eno leto ohrani dobro. Dobro pa je posodo z oljem postaviti še v zaboj, ki se dobro zapira ter v teman prostoru. V toplen prostoru ali vlažnem pa postane že v nekaj mesecih žarko (žaltavo). Isto je z mastjo.

Brez prav tehtnega razloga pa nikakor ne kaže kupičiti zgoraj navedenih živil za nedogleden čas, ker je narava že tako urejena, da nam vsako leto nanovo deli svoje sadove.

Dražbeni oklic

Dne 20. novembra 1939 ob 10. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: k. o. Krnci 1/8 vl. št. 5 in 1/2 vl. št. 145.

Cenilna vrednost: 8292 Din.

Najmanjši ponudek: 5528 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 5. IX. 1939.

Posl. št. I. 998/38 — 15.

Dražbeni oklic

Dne 17. novembra 1939 ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: k. o. Ropoča 1/4 vl. št. 6, 1/2 vl. št. 304, 1/2 vl. št. 305.

Cenilna vrednost: 1551 Din 75 p.

Najmanjši ponudek: 1034 Din 50 p.

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne mogle več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 12. IX. 1939.

Posl. št. I. 549/39 — 6.

Dražbeni oklic

Dne 16. novembra 1939 ob 10 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Rakičan vl. št. 64.

Cenilna vrednost: 9408 Din

Najmanjši ponudek: 6272 Din.

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 7. IX. 1939.

KOMPAS - MEDIATOR
RADIOAPARAT

100% automatizirana serija

MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Posl. št. I 138/39 — 6

Dražbeni oklic

Dne 17. novembra 1939 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Bodonci 1/2 vl. št. 170.

Cenilna vrednost: 5185 Din 50 p.

Najmanjši ponudek: 3456 Din 75 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 11. IX. 1939.

Posl. št. I. 559/39 — 6.

Dražbeni oklic

Dne 7. decembra 1939 ob 9. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: Korovci 1/2 vl. št. 4.

Cenilna vrednost: 12.458 Din 25 p.

Vrednost pritisklin: 657 Din 50 p.

Najmanjši ponudek: 8305 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 13. IX. 1939.

Posl. št. I 1354/38 — 16.

Dražbeni oklic

Dne 20. novembra 1939 ob 9. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: k. o. Tišina vl. št. 27 s hišo

Cenilna vrednost: 10.770 Din.

Najmanjši ponudek: 7180 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, oddelek IV. dne 5. IX. 1938.

Posl. št. I 394/39 — 8

Dražbeni oklic

Dne 17. novembra 1939 ob 11. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Mačkovci 46/1680 vl. št. 1 in 267/6300 vl. št. 4.

Cenilna vrednost 7298 Din 75 p.

Najmanjši ponudek 4866 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 11. IX. 1939.

Posl. št. I. 297/39 — 8.

Dražbeni oklic

Dne 20. novembra 1939. ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Križevci 1/24 vl. št. 143 in 3/4 vl. št. 237.

Cenilna vrednost: 37.295 Din 25 p.

Vrednost pritisklin: 1200 Din.

Najmanjši ponudek: 14.873 Din 50 p.

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 8. IX. 1939.